

АННОТАЦИЯ

к рабочей программе по татарскому языку и литературе

Рабочая программа по татарскому языку и литературе МБОУ «Бардымская гимназия» составлена на основе Требований к результатам основного общего образования, представленных ФГОС ОО второго поколения, в соответствии с рекомендациями Примерной программы. (Сборник примерных программ по татарскому языку и литературе для средней (полной) общеобразовательной школы с русским языком обучения 1-11 классы. Казань. Татарское книжное издательство. 2011).

Целью изучения предмета «Татарский язык и литература» в школе с русским языком обучения является развитие личности учащегося средствами предмета, а именно:

-формирование коммуникативной, языковой и лингвистической, культуроведческой компетенций.

В соответствии с этой целью ставятся **задачи**:

-освоение знаний об устройстве языковой системы и закономерностях ее функционирования, о стилистических ресурсах и основных нормах татарского литературного языка, развитие способности опознавать, анализировать, сопоставлять, классифицировать и оценивать языковые факты, овладение на этой основе культурой устной и письменной речи, видами речевой деятельности, правилами использования языка в разных ситуациях общения, нормами речевого этикета, обогащение активного и потенциального словарного запаса, расширение объема используемых в речи грамматических средств, совершенствование способности применять приобретенные знания, умения и навыки в процессе речевого общения в учебной деятельности и повседневной жизни;

-овладение татарским языком как средством общения в повседневной жизни, развитие готовности и способности к речевому взаимодействию и взаимопониманию, потребности в речевом самосовершенствовании, овладение важнейшими общеучебными умениями и универсальными учебными действиями;

-воспитание уважения к своему народу, языку, сознательного отношения к нему как явлению культуры, осмысление родного языка как основного средства общения, средства освоения морально-этических норм, принятых в обществе, осознание эстетической ценности родного языка.

-развитие интеллектуальных и творческих способностей учащихся, необходимых для социализации и самореализации личности;

-постижение учащимися произведений татарской литературы, их чтение и анализ, основанный на понимании образной природы искусства слова, опирающийся на принципы единства художественной формы и содержания, связи искусства с жизнью, историзма;

-поэтапное, последовательное формирование умения читать, комментировать, анализировать и интерпретировать художественный текст;

-овладение возможными алгоритмами постижения смыслов, заложенных в художественном тексте (или любом другом речевом высказывании) и создание собственного текста, представление своих оценок и суждений по поводу прочитанного;

-овладение важнейшими общеучебными умениями и универсальными учебными действиями (формулировать цели деятельности, планировать ее, осуществлять библиографический поиск, находить и обрабатывать необходимую информацию из различных источников, включая Интернет);

-использование опыта общения с произведениями художественной литературы в повседневной жизни и учебной деятельности, речевом самосовершенствовании.

В соответствии с учебным базисным планом гимназии предмет «Татарский язык и литература» изучается с 2-го по 11-й класс. Общее количество уроков в неделю с 5-го по 9-й класс составляет 11 часов (5 класс-3 часа, 6-9 классы – 2 часа).

Класс: 2

Плановых контрольных уроков:

I четверть – 0

II четверть – контрольное списывание -1, техника чтения -1

III четверть - контрольное списывание -1

IV четверть - контрольное списывание -1, техника чтения -1

Итого: контрольное списывание -3, техника чтения -2

Тема	Саны
Телдән эзерлек чоры.	12
1.Танышу	2
2.Безнең мәктәп.	2
3.Безнең гаилә. Ашамлыклар.	2
4. Кеше. Өс-баш, аяк киемнәре. Шәхси гигиена.	2
5.Уеннар.	2
6.Авылда. Яшелчә, жиләк-жимеш. Хайваннар, кош-корт.	2
Әлифба чоры.	18

1. Сүз. Ижек, сүз, сүзтезмә. Сүзләрне ижекләргә бүлү.	2
2. Татар һәм рус телләрендә бердәй әйтелешле авазлар.	1
3. [a],[o],[э],[w],[гъ],[къ],[х],[ч],[ы] авазларының әйтелеш үзенчәлекләре.	8
4. Татар телендәге [э],[ө],[ү],[ж],[ң],[һ] авазлары кергән сүзләрне, сүзтезмәләрне һәм жөмлөләрне дәрәс уку.	6
5. Кабатлау.	1
Грамматика	15
1. Алфавит. Сүзлекчә белән эш..	2
2. Сузык авазлар. Калын һәм нечкә сузыклар.	2
3. Я, ю, е хәрефләре.	2
4. Тартык авазлар. Яңгырау һәм саңгырау авазлар.	2
5. Ц, щ хәрефләре.	1
6. ь, ы хәрефләре кергән сүзләр.	2
7. Исем.	1
8. Фигыль.	1
9. Сыйфат.	1
10. Синтаксис. Сүзләрдән сүзтезмә һәм жөмлөләр төзү. Жөмлэдә сүзләр тәртибе.	1
Уку	23
1. Туган тел. Г. Тукай.	1
2. Үрдәк беренчелекне алган. Ә. Бикчәнтәева.	2
3. Әни ялга киткәч. А. Алиш	1
4. Тату туганнар. Корея әкияте.	1
5. Жир йокысы. Г. Тукай.	1
6. Тагын урамга. Д. Аппакова	1
7. Рәхмәт һәркем өчен рәхәт. И. Туктар.	1
8. Кыңгырау чәчәк. Р. Вәлиева.	1
9. Борын. Ялкау өчен ботка суынган. И. Туктар.	2
10. Иң матур жир. Р. Вәлиева.	1
11. Үзем белән үзем. Т. Миңнуллин.	1
12. Менә нинди икән яз! Н. Измайлова.	1
13. Халык әкиятләре.	3
14. Сабантуй бүген бездә. Р. Миңнуллин.	1
15. Класстан тыш уку.	4
16. Кабатлау.	1

Класс: 3. Плановых контрольных уроков:

I четверть - контрольный диктант -1

II четверть - контрольный диктант -1, техника чтения -1

III четверть - контрольный диктант -1

IV четверть - контрольный диктант -1, техника чтения -1

Итого: контрольный диктант -4, внеклассное чтение -4, заучивание стихотворения -4, техника чтения -2, сочинение -4, изложение -3

Татар теле	23
1. 2нче сыйныфта үткәннәрне кабатлау.	2
2. Сүз. Туры һәм күчерелмә мәгънәләре. Синоним, антоним, омоним сүзләр. Сүзлекләр турында мәгълүмат.	3
3. Сүз төзелеше һәм ясалышы. Тамыр һәм кушымча. Тамыр һәм ясалма сүзләр. Тамырдаш сүзләр. Кушма һәм парлы сүзләр.	4
4. Исем. Уртаклык һәм ялгызлык исемнәр. Килешләр белән төрләнү. Берлек һәм күплек сандагы исемнәр.	3
5. Сыйфат.	2

6.Сан.	2
7.Алмашлыклар. Зат алмашлыклары. Сорау алмашлыклары.	2
8.Фигыль. Заманнары, зат-сан белән төрләнеше.	2
9.Синтаксис. Жөмләнең коммуникатив төрләре. Алар янында тыныш билгеләре. Жөмләнең баш кисәкләре. Татар телендә жөмлэдә сүз тәртибе.	2
10.Кабатлау.	1
Уку	31
1.Ана теле. Г.Афзал.	1
2."Чук һәм Гек" һәм дә Ирек. В.Нуриев.	1
3.Кызыклы шәкерт. Г. Тукай	1
4.Шүрәле. Н.Нуриев.	1
5.Көзге урман. Н.Мадьяров.	1
6.Урман букеты. И.Туктар.	1
7.Ак песи. Г. Мөхәммәтшин.	1
8. Алтын безнең жир. Б.Рәхмәт.	1
9.Умарта корты вә чебеннәр. Г. Тукай.	1
10.Сабан туенда. М.Латыйфуллин.	1
11.Кар ява. Кар бөртеге нәрсә ул? С. Шакир.	1
12.Песнәк. Р.Хафизова.	1
13.Гыйнвар. К.Тәхау.	1
14.Алмагачлар. Л.Толстой. Алмагачлы юл. Р.Төхвәтуллин.	1
15. Су тәме. Ш. Маннапов.	1
16.Гөлләр рәхмәте. Л.Лерон.	1
17.Тәмле сүз. Ә.Бикчәнтәева.	1
18.Кояштагы тап. Ф.Яруллин.	1
19.Туган көндә. Р.Вәлиева	1
20.Карурманга бара Мөбарәк. Р.Батулла.	1
21.Шушы язгы мизгелдә. Г.Рәхим.	1
22.Сыерчыклар кайтып... Г.Хәсәнов	1
23.Кояшның нурлары. Дәрдеманд	1
24.Әкиятләр.	5
25.Яңгыр белән кояш. Р.Вәлиева.	1
26.Бала болыт. Н.Дәүли.	1
27.Кабатлау.	1
Бәйләнешле сөйләм үстөрү	14
1.Диктантлар	4
2.Сочинение	3
3.Изложение	3
4.Класстан тыш уку.	4

Класс: 4 Плановых контрольных уроков:

I четверть - контрольный диктант -2,

II четверть - контрольный диктант -1, техника чтения -1

III четверть - контрольный диктант -1

IV четверть - контрольный диктант -1, техника чтения -1

Итого: контрольный диктант -5, техника чтения -2, внеклассное чтение -4, заучивание стихотворения -4, сочинение -4, изложение-4

Татар теле	Саны
1.Знче сыйныфта үткәннәрне кабатлау. Сузык һәм тартык авазлар. Сүзлөргә фонетик анализ ясау. Сүзлекләр.	25
	3

2.Морфология. Исем. Килеш, тартым категорияләре.	2
3.Сыйфат. Дәрәжә формалары.	2
4.Сан. Микъдар һәм тәртип саннары.	2
5.Алмашлыклар. Тартым алмашлыклары. Күрсәтү алмашлыклары.	2
6.Фигыль. Боерык фигыльләр. Үткән һәм киләчәк заман хикәя фигыльләр. Зат-сан белән төрләнүе.	3 1
7.Бәйләкләр һәм бәйлек сүзләр.	1
8.Синтаксис. Сүзтезмә һәм жөмлә.	2
9.Жөмләнең баш кисәкләре.	1
10.Жыйнак һәм жәенке жөмлөләр.	2
11.Жөмләнең иярчен кисәкләре.	2
12.Жөмләнең тиндәш кисәкләре.	1
13.Эндәш сүзләр.	1
14.Кабатлау.	
Уку	27
1.Г.Тукай. Ай һәм кояш. Яшь агач.Фатыйма белән Сандугач.	2
2.Тукай. Ә.Фәйзи. (Уку техникасын тикшерү)	2
3.Август. Г.Хәсәнов. Сагынып кайттык. Ш.Маннур(ятл)	1
4.Алдакчы Наил. А.Алиш.	1
5.Күгәрчен һәм малай. Р.Хафизова.	1
6.Кунакта. Ә.Еники.	1
7.Угры. А.Тимергалин	1
8.Ун сумлык мажара. Л.Ихсанова	1
9.Малай белән Елан. Кытай халык әкиятә.	1
10. Сугышмыйча ярамыймы соң? А.Линдгрэннан	1
11. Бүреләр, үгез һәм без. В.Нуруллин.	1
12. Канатлы ат. П.Ершов.	1
13. Салтан патша. А.Пушкин.	1
14. Том Сойер мажаралары. М.Твен.	1
15. Нәни принц. А-С.Экзюпери	1
16. Шигърият дәфтәре. Шигърьләр уку. Дәфтәргә язу. Яттан сөйләү (сайлап).	2
17. Халык авыз ижаты. Мәкальләр һәм әйтемләр.	1
18. Табышмаклар.	1
20. Мәзәкләр.	1
21. Әкиятләр	4
22. Кабатлау.	1
Бәйләнешле сөйләм үстерү	16
1.Диктантлар	4
2.Сочинение	4
3.Изложение	4
4.Класстан тыш уку.	4